

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ
REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK BÖLÜMÜ LİSANS PROGRAMI

REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK DERSİ FİNAL ÖDEVİ

BAĞLANMA STİLLERİ VE İNTERNET

**ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN BAĞLANMA STİLLERİ İLE İNTERNET
KULLANIMLARI, ALGILARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ**

BERKAY ARIKAN

1312020054

YÜCEL KILIÇ

1312020058

ÖĞRETİM ÜYESİ

Yrd. Doç. Dr. Muhammet ÖZTABAK

İSTANBUL

Ocak, 2015

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN BAĞLANMA STİLLERİ İLE İNTERNET KULLANIMLARI, ALGILARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, ortaokul öğrencilerinin bağlanma stillerinin internet sahiplik, erişim, kullanım, algılama düzeyleri arasında ilişki olup olmadığı, anlamlı bir yordama yapılabileceğini ortaya koymaktır. Araştırmaya İstanbul Bakırköy İlçesine Bağlı 60. Yıl Ataköy Ortaokulu'nda (5-6-7 ve8. Sınıflar) öğrenim görmekte olan 247'si erkek, 230'u kız olmak üzere toplam 477 öğrenci katılmıştır. Veri toplama araçları olarak Birey Kısa Tanıma Formu, İnternet Kullanım Ölçeği ve Yakın İlişkilerde Yaşantılar Envanteri II- (YİYE- II)- Orta Çocukluk ve Erken Ergenlik Dönemi Ölçeği kullanılmıştır. İnternetin iletişim olarak tercih edilmesinin kaygı ve/ veya kaçınma ile muhtemel ilişkisi analizlerin oluşturulması ve yorumlanması sonucu ortaya çıkacaktır.

Anahtar Kelimeler: Bağlanma stilleri, internet, kaygı ve kaçınma.

ABSTRACT

The purpose of this research, secondary school students of their attachment style web hosting, access, use, whether the relationship between the detection level is to demonstrate a significant procedure could be done. Affiliated with Research 60th Ataköy in Istanbul Bakırkoy Secondary School (5-6-7 and 8.. Classes) 247 men who study was consisted of 477 students, including 230 girls. Individual Short Form Recognition as data collection tools, Internet Use Scale and Experiences in Close Relationships Inventory II (YİYE- II) - Middle Childhood and Early Adolescence Inventory were used. Concerns the choice of the Internet as a communication and / or a possible relationship with avoidance analysis will occur as a result the creation and interpretation.

Key Words: Attachment styles, internet, anxiety and avoidance.

I. GİRİŞ

BAĞLANMA VE BAĞLANMA STİLLERİ

Bağlanma (attachment); bağlanmak işi veya durumu; hastanın, kendisini sağaltmaya çalışan ruh hekimine karşı aşırı duygusal bağımlılık geliştirmesi biçimlerinde tanımlanmaktadır.¹ Bağlanma, yaşamın ilk yıllarında hatta ilk dokunuşla başlayan, çocuk ile bakım veren kişi arasında gelişen yakınlık, aşırı duygusallık sürecinde netleşen özellikle stres durumlarında kendisini gösteren dayanıklı ve devamlılığı olan bir süreçtir. Doğumla birlikte anne-bebek etkileşiminin ilk anında kurulan yoğun ilişki olan bağlanma; kişinin gelişimini, sosyal ilişkilerini ve uyumunu, benlik algısını etkileyerek yaşamboyu süreğenlik kazanan bir boyuttur. Ainsworth'a (1989) göre; bebekler bağlanma kişileri ile teması sürdürmek için güvenli (secure) ve güvensiz (avoidance) olmak üzere iki tür bağlanma stili geliştirirler. Güvenli bağlanmada (secure attachment) bakım veren kişi “ anne ”; çocuğun her zaman yanında hissettiği ve herhangi bir stres anında ona yardımcı olacağından emin olduğu stildir. Güvenli bağlanmanın oluşumunda kesintisiz, tutarlı tepkiler veren, bireyin kendilik algısına zarar vermeden duyarlı ve her an ulaşılabilir olma durumu hakimdir. Bağlanmanın bir diğer boyutu olan güvensiz bağlanma; kaygılı-kararsız (ambivalan) ve kaçınmacı (avoidance) olmak üzere ikiye ayrılır. Kaygılı- kararsız bağlanmada çocuk, kendisine bakım verenin çağırıldığında yanında olup olmayacağı konusunda emin olmama durumu yaşar. Bu bağlanmada anneler, tutarlı olmayan ve bireyi terk etme ile tehdit etme yolunu seçen bakım veren kişiler konumunda gözlenirler. Kaçınmacı bağlanmada ise çocuklar yardım konusunda hiç güveni olmayan rolü sergilerler. Süreğen bir şekilde çocuklarının isteklerini geri çeviren, onların isteklerine uygun tepkiler vermeyen, empatiden yoksun anneler bu tanım içerisine girmektedirler. Main ve Solomon bu üç bağlanma stiline (güvenli, kaygılı-kararsız-

1

http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.5494646b75be48.41240760

kaçınmacı) “dağınık bağlanma örüntüsü” adıyla dördüncü bir stil eklenmiştir. Stres durumlarında hareketsizlik, donukluk göstergeleri olup son kararsız ve kaçınan bağlanmaların birleşimi olarak tanımlanmaktadır. Bireylerin bağlanma stilleri ile anne baba tutumları arasında pozitif ilişkisellik bağı üzerinde durulması gereken noktaların en başında gelmektedir.

Bowlby’ye (1982) göre bağlanma “bir kişinin korktuğunda, yorulduğunda veya hasta olduğunda bir figürle ilişki kurmak ya da yakınlık aramak için duyduğu güçlü istek”tir. Bu süreçte bakıcı ile çocuk arasında kurulan ilişki sonucunda, çocuğun bakıcısına ve kendisine ilişkin oluşturduğu zihinsel işleyen modeller yaşamboyu sürmekte ve her dönemde kişilerarası ilişkilerin temelini oluşturmaktadır. Anneyi kullanma, anneye yakınlık hissetme, onu güvenli bir bölge, sığınak olarak görme eğiliminde olan bireyin sıkıntılı durumlarında eğilimlerinin karşılanamaması kaygının (anksiyetenin) temel nedeni olarak görülmektedir. Kaygı düzeyinin artması da gelecek ile ilgili alınması gereken kararların sekteye uğramasına, gelecek kavramının dolaylı olarak aksamasına ya da duraksamasına yol açabilmektedir. Sağlıklı bir anne- çocuk ilişkisi ileriki dönemlerde yaşanması muhtemel krizlerin önleyicisi olmaktadır. Güvenli bağlanma bireyin kendisini değerli hissetmesini, sevildiğini ve güvende hissetmesini sağlayan bir ölçüdür. Ayrıca hayatın tümünde sosyal çevre oluşturma ve sürdürme, arkadaşlık ilişkilerinde derinlik ve yoğunluk, özellikle orta çocukluk döneminde okula uyum gösterme, yeniliklere açık olma gibi kavramlar da güvenli bağlanma ile ilişkilendirilmektedir. Bağlanma ve stresle başa çıkma, stresli olayların bilişsel olarak yorumlamasını ve kişinin kendine ve başkalarına ne kadar güvenebileceğine ilişkin kararlarını içermektedir (Compas, 1988; Steward ve ark., 1998). Genel olarak bağlanma sisteminin, güvenli bir bağlanma figürü elde edildiyse stres ve kaygının etkilerini azaltan bir fonksiyonu bulunmaktadır. Mikulincer ve Florian (1995), güvenli bağlanma stiline, bireylerin stresle başa çıkmalarına yardımcı olan içsel bir kaynak olduğunu belirtmişlerdir. Başka bir deyişle,

güvenli bağlanma, yaşam sürecinde bireyin stresle başa çıkması için gerekli olan kaynaklarından biridir. Güvenli bağlanma stiline sahip bireylerin stresin yarattığı olumsuz duyguları kontrol altına alabildikleri (Mikulincer ve Florian, 1995), olumsuz duygu durumlarını düzeltmede kendilerine güvendikleri (McCarthy ve ark., 2001), sosyal destek algılarının daha yüksek olduğu ve stresle başa çıkma aracı olarak sosyal desteği daha sık ve etkili kullandıkları (Kobak ve Sceery, 1988; David, Morris ve Kraus,1998) ifade edilmektedir. Öte yandan güvensiz bağlanma stiline, stres karşısında tepkisellik ya da problemlere saplanma gibi etkisiz başa çıkma yollarının kullanılmasına neden olduğu (Lopez ve ark., 2001; Janssen, Schuengel ve Stolk, 2002); kayıtsız ve korkulu bağlanma stiline sahip olan bireylerin ise yüksek düzeyde olumsuz kaçınma davranışları (ilaç kullanma,içki içme gibi) sergiledikleri (Howard ve Medway, 2004) belirtilmiştir.

İNTERNET

İletişim kavramının bilgisayar sayesinde değişmesi ve bilgi paylaşımının hızındaki artış özellikle gençler arasında sosyal iletişim ve çevre kavramlarını önemli ölçüde değiştirmiştir. Günümüz bilgisayarlarının 150 yıla dayanan bir geçmişi vardır. Önceleri hesap makinesi ile insan hayatına giren dijital yaşam, 1800'lerin sonu ile 1900'lerin ilk yarısına kadar adım adım geliştirilen bilgisayar 1970-1980'li yıllarda internet ile birleşerek insanlığı kendi dünyasına bağlamıştır. Oda bilgisayarlar günümüzde cep, tablet ve el bilgisayarları olarak tanımlanır hale gelmiştir. Yalnızca bilgisayar değil telefonlar da ankesörden cebe doğru gelişme ve değişme göstermiştir. İnsanlar arkadaşlıklarını sanal ortamdan kurmaya, yaşadıklarını anında paylaşmaya, konuşma yerine yazma yoluna gitmeye alışmışlar ve bundan kopamaz, buna bağımlı hale gelmişlerdir. Bu bağımlılık durumu son yıllarda alt düzey yaşlarda sıklıkla gözlenir hal almıştır. Bilgisayar bağımlılığı obezite gibi açık ve net görünebilir problem yanında siber/sanal kötülük kavramı gibi soyut, görünemeyen ve etkisi hesaplanamayacak güçlükte olumsuzluk da getirebilmektedir. Gençler ya da ergen bireyler

arasında hızla yayılan dijital çağa ayak uydurma isteği, dijital teknolojiden uzak duramama durumu ileri yetişkinlere oranla daha dikkat çekicidir. Teknolojiyi kullanmak işe yarama, zamandan tasarrufluk anlamında bakıldığında elbette faydalı ve elzem bir beceridir. Ancak teknolojinin aşırı kullanımından kaynaklanan, sosyalleşme sürecini soyutlaştıran, insanı önce kendine ve daha sonra çevresine yabancılaştıran bu yabancılaşma sonucunda soyut dünyanın kendine verdiği güçle insanı adeta soyut duygusuzlar haline getiren olumsuzluk önemli bir sonuçtur. Soyut duygusuzlar olarak tanımladığımız insanlar, sosyal çevrelerine sanal dünyanın kendisine sağladığı gizlilik imkanları sayesinde zarar verebilmekte ve bu zararların boyutları kestirilemeyecek düzeylere ulaşabilmektedir. İntiharlara kadar uzanan zararlar sıralamasında internet, hız, anında ulaşım kavramlarına çok da masum bakmamamız gerektiğini görebilmek mümkündür. Ergenlik düzeyinde bireylerin kendilerini bulma, kendileri ile birlikte çevrelerini şekillendirme çabaları ile birleştirilen sanal dünya, etkisi altına aldığı bireye adeta hükmetmekte ve bireye isteklerini yaptırabilmektedir.

Dijital çağ diye adlandırılan içerisinde bulunduğumuz çağ hızla değişmekte ve gelişmektedir. Akıllı (smart) cep telefonları, tablet bilgisayarlar, sosyal paylaşım siteleri ve internet; sosyal yaşam tanımı içerisinde öncelikli yer alması gereken kavramlar haline gelmiştir. Öyleki dünya nüfusunun yaklaşık %35'inin 2.484.915.152 internet kullanıcısı olduğu ve internet kullananların sayısının 2000 yılından 2014 yılına kadar %690 arttığı görülmüştür. Türkiye ise nüfusunun %45'inin yaklaşık 36.500.000 internet kullanıcısı ile dünyada 12., Avrupa'da 5. sırada yer almaktadır (Global Social, Digital & Mobile Statistics Jan, 2014). Türkiye İstatistik Kurumu'nun Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması'na (2013) göre hanelerin %49,1'i internet erişimine sahip ve 16-74 yaş grubundaki bireylerin bilgisayar ve internet kullanım oranları sırasıyla %49,9 ve %48,9'dur (TÜİK 2013). İnternet ile birlikte cep telefonu kullanımı da hızla yaygınlaşmaktadır. Ulaştırma Bakanlığı'nın verilerine göre 2003 yılında 27.9 milyon mobil abone sayısı, 2013

yılında yaklaşık 2.5 kat artarak 68.9 milyona ulaşmıştır. Abonelerin aylık ortalama görüşme süresi 323 dakika ve yazdıkları SMS miktarı 218 adettir. Bu oranlar AB ülkeleri içerisinde en yüksek kullanım oranlarıdır (UBAK 2013). Tüm bu veriler, ülkemizde ve dünyada internet ve cep telefonu kullanımının yaygın olduğunun göstergesidir.

Ergenlik; bireylerin aileden diğerleri kavramı çerçevesinde kopma, okuldışı sosyal çevre oluşturma, kendiliğini fark etme, gruba ait olma eğilimlerinin yoğun biçimde gitgellerinin yaşandığı dönem olarak tanımlanabilmektedir. Ergenlerin bağımsızlaşma düşünceleri ve kimlik belirginleşme algıları yoğunlaştıkça kendilerinden olan akranlarına içdökme, onlarla daha çok vakit geçirme eğilimi sergilemeleri gözlemlenen bir durumdur. Okul dışında görüşme, sohbet etme aracı olarak da öne çıkan yüzyıl iletişim aracı internettir. Modern çağın sosyalleşme aracı olarak görülen “internet”in ergenlerin bu isteğini karşılama oranları yapılan araştırmalar sonucunda gözler önüne serilmektedir. İnternet Kurulu (İK), Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı (TİB) ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi’nin (ODTÜ) 2011 Şubat’ında yapmış oldukları “Çocukların Sosyal Paylaşım Sitelerinin Kullanım Alışkanlıkları Araştırması Raporu”na göre 9-16 yaş grubu çocuklarının %99’unun Facebook’u sosyal iletişimde tercih ettiği, %25’i internette gezinti sonucu arkadaşlarına ve ailelerine daha az zaman ayırdıkları, 13 yaş altının sosyal ağlara üye olmaları yasaklanmış olduğu halde 9-12 yaş grubunu sosyal ağ üyesi olabildikleri saptanmıştır.² Devlet Planlama Teşkilatı Bilgi Toplumu İstatistikleri 2011’de ortaokul düzeyinde Türkiye geneli internet kullanım oranı %59’dur.³ Yukarıda paylaşılan Türkiye İstatistik Kurumu’nun Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması’nda 6-15 yaş grubunun internet kullanımına ait veriler dikkat çekicidir. Bu araştırmada, 06-15 yaş grubunun bilgisayar kullanımına başlama yaşı ortalama 8, internet kullanma yaşı ise ortalama olarak 9, kendisine ait bilgisayarı

² http://www.guvenliweb.org.tr/istatistikler/files/Cocuk_sosyal_paylasim_arastirma_raporu.pdf

³ http://www.bilgitoplumu.gov.tr/Documents/1/Diger/Bilgi_Toplumu_Istatistikleri_2011.pdf

olanların oranı da %24,4 olarak bulunmuştur. 06-15 yaş grubu çocuklara ilişkin genel veriye bakıldığında %60,5'inin bilgisayar, %50,8'ini internet kullandığı; günlük internet kullanım saatlerine bakıldığında %45,6'sının her gün internet kullandığı, gün içerisinde kullanım oranına göre sıralamada %38,2'lik kısmın iki saat kadar, %47,4'lük kısmın üç ile on saat arasında, %11,8'lik kısmın on bir ile yirmi dört saat arasında, %2,6'sının ise de yirmi dört saatin üzerinde internet kullandığı saptanmıştır. Çocukların interneti kullanım amaçları %84,8'i ödev veya öğrenme, %79,5'i oyun oynama, %56,7'si bilgi arama ve %53,5'i de sosyal ağlara katılma olduğu çıkan sonuçlar arasındadır. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) tarafından Eylül 2013'te "Türkiye'de Çocukların Medya Kullanma Alışkanlıkları Araştırması" 4306 öğrenci üzerinde yapılmış olup bunların %26'sı ortaokul (5-8. Sınıflar) öğrencisidir. Ortaokul öğrencilerinin %80'inin interneti kullandığı, internet kullanımının %66,4'ü ödev ve öğrenme, %13,4'ü sosyal medya iletişimi, %12,2'si oyun oynama amacı taşıdığı belirlenmiştir.

II. AMAÇ

Bu araştırmanın amacı, günümüzün en önemli sosyalleşme aracı olarak görülen internetin ortaokul öğrencileri arasında algılanışı ve kullanılışı, tanımlanışı ile anne-birey bağlanma durumları arasında ilişkinin olup olmadığının yordanabilirliğini tespit etmeye çalışmaktır. Ergen bireylerin kimlik arayışları ile sonuçlanan sürecin kaygı- kaçınma ilişkisi çerçevesinde sosyal çevresini şekillendirmesinde sanal dünyanın rolünün ortaya çıkarılması, varsa olumsuzlukların tespit edilebilmesi, bireyin ait olduğu bağlanmanın ne şekilde ve yönde etkilenebildiğinin gözlemlenebilmesi, ailenin özelinde birey ve annenin arasında kurulan yoğun ya da yüzeysel bağıntının çevre etmeniyle birleştirilmesinin kaçınılmaz olduğu ergenlik döneminin değişkenlerden etkilenme düzeyinin belirlenebilmesi bu araştırmanın amaçları arasındadır.

III. YÖNTEM

Örnekleme

Çalışma örneklemini 477 ortaokul (5-8. Sınıflar) öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışmaya katılan öğrencilerin 247'si (%52) erkek, 230'u (%48) kızdır. 5.sınıf 133 (%29), 6. Sınıf 158 (%33), 7. sınıf 79 (%17) ve 8. sınıf 97 (%21) öğrenci katılmıştır. Çalışma, İstanbul İli Bakırköy İlçesi 60. Yıl Ataköy Ortaokulu öğrencilerine 8-12 Aralık 2014 tarihleri arasında okul rehber öğretmeni gözetiminde, tüm öğrencilere uygulama öncesi bilgilendirme yapılarak yürütülmüştür. Çalışmada kullanılan Birey Kısa Tanıma Anketi, İnternet Kullanım Ölçeği ve Yakın İlişkilerde Yaşantılar Envanteri-II- Orta Çocukluk Örneği; öğrencilere sınıflarında verilmiş öğrencilerin anket, ölçek ve envanteri tamamlamaları 25-30 dakika sürmüştür.

Veri Toplama Araçları

Birey Kısa Tanıma Anketi: Katılımcıların cinsiyet, sınıf düzeyi, kardeş sayısı, ebeveyn eğitim, gelir düzeyi ve evli/ayrı olma durumlarına yönelik sorular sorulmuştur.

İnternet Kullanım Ölçeği: Katılımcıların internet sahiplik, erişim ve paylaşım algılarının belirlenebilmesi için hazırlanan 26 “Evet/Hayır” sorusu yöneltilmiştir.

Yakın İlişkilerde Yaşantılar Envanteri-II - Orta Çocukluk Ölçeği: Çocukların yalnızca annelerine olan kaygılı ve kaçınan bağlanma düzeylerini ölçmeye yönelik maddeleri içeren ölçektir. Bağlanma kaygısı (örn., “Annemin, benim onu sevdiğim kadar beni sevmediğinden endişe duyuyorum”) ve kaçınma (örn., “Sorunlarım ve endişelerim hakkında annemle konuşurum”) boyutları 18 madde ile ölçülmektedir. İki boyutta da yüksek puanlar anneye görece yüksek kaygılı ve/ya kaçınan bağlanmaya karşılık gelmektedir. Ölçeğin derecelendirmesi, orijinal çalışma temel alınarak 1 ila 7 puan aralığında sunulmuştur (1 = hiç katılmıyorum, 7 = tamamen katılıyorum).⁴

⁴ <http://www.turkpsikolojiyazilari.com/PDF/TPY/33/04.pdf>

IV. BULGULAR

Birey Kısa Tanıma Anketi Analizi

- Sınıf düzeylerine göre 5.sınıf (n: 133), 6.sınıf (n: 158), 7.sınıf (n: 79), 8.sınıf (n: 97) olmak üzere toplam 247'si erkek ve 230'u kız öğrenci anketimize katılmıştır.
- Ailedeki çocuk sayısına göre tek çocuk (n: 115), iki çocuk (n:270), üç çocuk (n:72) dört çocuk (n: 17) ve beş çocuk (n: 3) vardır. Öğrencilerin %80'i çekirdek aile profilindedir.
- Anne- Baba eğitim durumlarında yığılma ortaöğretim ve yükseköğretim düzeyindedir. Ortaöğretim düzeyinde anne (n:172) baba (n:177), yükseköğretim anne (n:178) baba (n:193). Öğrencilerin üç tanesi annesinin , on tanesi de babasının eğitim durumunu cevapsız bırakmıştır.
- Gelir düzeyi sorusuna 39 öğrenci cevap vermemiştir. 101 öğrenci 2000 TL'nin altında gelir düzeyi sahipliğine evet dediği halde bu verinin böyle olmadığı anlaşılmıştır. Gelir düzeyi (ekonomi, para vb.) konusunda yeterli bilgi sahibi olmadıkları gözlemlenmiştir. Üst düzey gelire sahip bir bölge olduğu bir gerçektir.
- Ailelerde anne- baba durumu sorusuna %9 (n: 47) ayrı, %89 (n:429) evli olarak cevap vermiştir. 1 öğrenci bu soruyu cevapsız bırakmıştır.

İnternet Kullanım Ölçeği Analizine Kısa Bakış

- Öğrencilerin %90 ve üstü bilgisayar, internet ve sosyal erişim sitelerine sahip olduğunu belirtmiştir. Öğrencilerden bilgisayarı olan (n:442), internet bağlantısı olan (n:454) ve sosyal iletişim sitelerine üyeliği olan (n:438) kişi vardır.
 - Öğrencilerin %30'luk kısmı internet üzerinde yeni arkadaşlar tanıdığını, tanıdığı arkadaşlarla gerçek hayatta görüştiklerini söylemişlerdir. Öğrencilerden internet üzerinde yeni arkadaşlar edinenler (n:143), bu arkadaşları ile gerçek hayatta görüşenler (n:141) kişidir.
- ** Verilen cevapların yüzdeler olarak hesaplanmış dağılımı ilgili tabloda görülmektedir.**

İnternet Kullanım Ölçeği (Yüzdesel Veri Sonuçları)	EVET	HAYIR
** Verilen cevaplar yüzdeye çevrilip, en yüksek olanlar belirgin hale getirilmiştir.		
1. Kendinize ait ya da ortak kullandığınız bilgisayarınız var mı?	%92	%8
2. İnternet bağlantınız var mı?	%95	%5
3. Facebook, twitter, whatsapp vb. kullanıyor musunuz?	%91	%9
4. Sizce sosyal paylaşım siteleri olan facebook, twitter, whatsapp vb. iletişim için tek çare mi?	%16	%84
5. İnternette oyun oynuyor musunuz?	%78	%22
6. İnternette ödevleriniz için yardım alıyor musunuz?	%92	%8
7. İnternette film, müzik, video vb. indiriyor musunuz?	%73	%27
8. Ailenizdekiler onlarla vakit geçirmek yerine internette vakit harcadığınızdan şikayet ediyorlar mı ?	%44	%56
9. İnternet üzerinden yeni arkadaşlar tanıyor musunuz ?	%30	%70
10. Tanıdığınız bu arkadaşlarla gerçek hayatta da görüşüyor musunuz ?	%30	%70
11. İnternetteki heyecanı ailenizle ya da arkadaşlarınızla geçireceğiniz zamana tercih ediyor musunuz ?	%30	%70
12. Hayattaki ilişkileriniz size daha mı sıkıcı geliyor ?	%21	%79
13. Size internette ne yaptığınız sorulduğunda kendinizi savunduğunuz ya da sessiz kaldığınız oluyor mu?	%31	%69
14. Yaşamınızla ilgili kaygılardan, sorunlardan internet vasıtasıyla kaçtığınız oluyor mu?	%24	%76
15. Kendinizi tekrar internete girmeyi hayal ederken buluyor musunuz?	%29	%71
16. İnternetsiz bir hayatın sıkıcı, boş, kederli olacağı şeklinde duygulara kapılıyor musunuz?	%38	%62
17. İnternette iken birisi sizi rahatsız etse ona kızdığınız, bağırdığınız ya da saldırdığınız oluyor mu?	%25	%75
18. İnternet nedeniyle gece geç vakitlere kadar oturup uykusuz kalıyor musunuz ?	%20	%80
19. İnternette iken 'sadece birkaç dakika daha' diyerek bağlantınızı uzatıyor musunuz?	%49	%51
20. Başkaları ile dışarıya çıkmak yerine internette daha fazla vakit geçirmeyi tercih ediyor musunuz?	%15	%85
21. İnternette olmadığınız zaman keyifsiz, hırçın, sinirli oluyor musunuz? İnternete girince bunlar geçiyor mu?	%16	%84
22. Siz başında olmasanız bile bilgisayarınız açık durur mu ?	%19	%81
23. İnternet ve bilgisayar kullanma süreniz hakkında, ailenize, arkadaşlarınıza ya da başkalarına yalan söylediniz mi ?	%12	%88
24. İnternette fazla zaman ayırdığınızdan dolayı notlarınız ya da okul ödevleriniz aksıyor mu?	%18	%82
25. Birisi size internette geçirdiğiniz sürede ne yaptığınızı sorduğunda savunmacı oluyor ya da sessiz mi kalıyorsunuz?	%24	%76
26. İnterneti ve bilgisayar kullanım amacınız, yaşamsal sorunlardan uzaklaşmak mıdır?	%20	%80

V. KAYNAKÇA

- Akça, E., Kırimer, F., & Sümer, N. (2014), *Orta Çocuklukta Anneye Kaygılı ve Kaçınan Bağlanma: Yakın İlişkilerde Yaşantılar Envanteri-II Orta Çocukluk Dönemi Ölçeğinin Türkçeye Uyarlanması*, Türk Psikoloji Yazıları, 17 (33), 45-57.
- Arslan, C., Dilmaç, B., & Hamarta, E. (2009). *Üniversite Öğrencilerinin Sürekli Kaygı ve Denetim Odaklarının Bağlanma Stilleri Açısından İncelenmesi*. Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, 9 (1), 127-159.
- Aydoğdu, H., & Çam, O.M. (2013). *Madde Kullanım Bozukluğu Olan ve Olmayan Ergenlerin Bağlanma Stilleri, Anne Baba Tutumları ve Sosyal Destek Algıları Yönünden Karşılaştırılması*. Psikiyatri Hemşireliği Dergisi, 4(3), 137-144.
- İlhan, T., & Özdemir, Y. (2012). *Beliren Yetişkinlerde Yaş, Cinsiyet ve Bağlanma Stillerinin Kimlik Statüleri Üzerindeki Yordayıcı Rolü*. Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi, 19, 227-241.
- Sümer, N., & Şendağ, M. (2009). *Orta Çocukluk Döneminde Ebeveynlere Bağlanma, Benlik Algısı ve Kaygı*. Türk Psikoloji Dergisi, 24 (63), 86-101.
- Sümer, N., & Güngör, D. (1999). *Yetişkin Bağlanma Stilleri Ölçeklerinin Türk Örneklemini Üzerinde Psikometrik Değerlendirilmesi ve Kültürlerarası Bir Karşılaştırma*. Türk Psikoloji Dergisi, 14 (43), 71-106.
- Terzi, Ş., & Çankaya, Z. (2009), *Bağlanma Stillerinin Öznel İyi Olmayı ve Stresle Başa Çıkma Tutumlarını Yordama Gücü*. Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi, 4(31),1-11
- Türk Dil Kurumu (2014, Aralık 20). http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.5494646b75be48.41240760 adresinden alınmıştır.
- Türkiye İstatistik Kurumu (2014, Aralık 20). 2013 yılı Hanehalkı bilişim teknolojilerini kullanım araştırması sonuçları, Sayı: 13569. <http://www.tuik.gov.tr> adresinden edinilmiştir.
- We Are Social (2014, Aralık 20). Global Social, Digital & Mobile Statistics Jan,2014. <http://www.slideshare.net/wearesocialsg/social-digital-mobile-around-the-world-january-2014> adresinden 20 Aralık 2014'te edinilmiştir.
- Türkiye Cumhuriyeti Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (2014, Aralık 20). Bilgi Teknolojileri ve İletişim. <http://www.ubak.gov.tr/> adresinden edinilmiştir.
- Çocukların Sosyal Paylaşım Sitelerinin Kullanım Alışkanlıkları Araştırması Raporu http://www.guvenliweb.org.tr/istatistikler/files/Cocuk_sosyal_paylasim_arastirma_raporu.pdf adresinden 21 Aralık 2014'te edinilmiştir.
- Devlet Planlama Teşkilatı Bilgi Toplumu İstatistikleri 2011 http://www.bilgitoplumu.gov.tr/Documents/1/Diger/Bilgi_Toplumu_Istatistikleri_2011.pdf adresinden 21 Aralık 2014'te edinilmiştir.
- Türkiye'de Çocukların Medya Kullanma Alışkanlıkları Araştırması (Eylül,2013), 1. Türkiye Çocuk ve Medya Kongresi Bildiri Kitapçığı, (285-305).